

๑๘ มีนาคม ๒๕๖๘

เรื่อง การออกข้อบัญญัติท้องถิ่นตามกฎหมายกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมและยกเว้นค่าธรรมเนียมเกี่ยวกับการจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย พ.ศ. ๒๕๖๗ ซึ่งออกโดยอาศัยอำนาจตามความในพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

เรียน นายอำเภอทุกอำเภอ นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุตรดิตถ์ และนายกเทศมนตรีเมืองอุตรดิตถ์

อ้างถึง หนังสือจังหวัดอุตรดิตถ์ ด่วนที่สุด ที่ อต ๐๐๒๓.๔/ว ๕๔๒๖ ลงวันที่ ๑๙ ธันวาคม ๒๕๖๗

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๐๔.๕/ว ๑๑๒๔

ลงวันที่ ๑๑ มีนาคม ๒๕๖๘

จำนวน ๑ ชุด

ตามที่จังหวัดอุตรดิตถ์ได้มีหนังสือ แจ้งกระทรวงมหาดไทยกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมและยกเว้นค่าธรรมเนียมเกี่ยวกับการจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย พ.ศ. ๒๕๖๗ ได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๔๑ ตอนที่ ๗๑ ก เมื่อวันที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๗ และมีผลใช้บังคับเมื่อพ้นสามร้อยหกสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป (วันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๘) พร้อมสรุปสาระสำคัญของกระทรวงมหาดไทย พร้อมทั้งตัวอย่างเทศบัญญัติ/ข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบล ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

จังหวัดอุตรดิตถ์ได้รับแจ้งจากกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นว่า เนื่องจากการได้มีการหารือเกี่ยวกับการออกข้อบัญญัติท้องถิ่นตามกฎหมายกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมและยกเว้นค่าธรรมเนียมเกี่ยวกับการจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย พ.ศ. ๒๕๖๗ ได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๔๑ ตอนที่ ๗๑ ก เมื่อวันที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๗ และมีผลใช้บังคับเมื่อพ้นสามร้อยหกสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป (วันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๘) พร้อมทั้งสรุปสาระสำคัญของกระทรวงมหาดไทย พร้อมทั้งตัวอย่างเทศบัญญัติ/ข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบล ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

๑. กรณีที่หารือว่า องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถออกข้อบัญญัติหรือเทศบัญญัติกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมเกี่ยวกับการจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอยขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ภายในเดือนเมษายน - สิงหาคม ๒๕๖๘ โดยให้มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๘ ได้หรือไม่ นั้น เห็นว่า มาตรา ๓๔/๓ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม กำหนดให้ราชการส่วนท้องถิ่นมีหน้าที่ออกข้อกำหนดของท้องถิ่น ดังต่อไปนี้ (๓) กำหนดอัตราค่าธรรมเนียมในการให้บริการของราชการส่วนท้องถิ่น หรือหน่วยงานของรัฐ หรือราชการส่วนท้องถิ่นอื่นรวมทั้งองค์การบริหารส่วนจังหวัดหรือเอกชนที่ราชการส่วนท้องถิ่นมอบหมายให้ดำเนินการแทนในการเก็บ ขน และกำจัดสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย ไม่เกินอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวง และ (๔) กำหนดอัตราค่าธรรมเนียมใบอนุญาตตามมาตรา ๓๔/๒ ไม่เกินอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวง ซึ่งปัจจุบันได้มีการประกาศใช้กฎกระทรวงตามบทบัญญัติดังกล่าว ได้แก่ กฎกระทรวงกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมและยกเว้นค่าธรรมเนียมเกี่ยวกับการจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย พ.ศ. ๒๕๖๗ โดยจะมีผลใช้บังคับเมื่อพ้นสามร้อยหกสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษา กล่าวคือ วันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๘ เป็นต้นไป แม้ในระหว่างที่กฎกระทรวงฉบับนี้ยังไม่มีผลใช้บังคับ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นก็สามารถอาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๔/๓ วรรคหนึ่ง (๓) (๔) แห่งพระราชบัญญัติข้างต้นในการออกข้อบัญญัติท้องถิ่นกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมตามอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวงดังกล่าว โดยกำหนดให้ข้อบัญญัติท้องถิ่นมีผลบังคับในอัตรานับแต่วันใดวันหนึ่งได้ เช่น นับแต่วันที่ ๑๗ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๘ ซึ่งเป็นวันที่กฎกระทรวงกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมและยกเว้นค่าธรรมเนียมเกี่ยวกับ

การจัดการสิ่งปฏิภูลและมูลฝอย พ.ศ. ๒๕๖๗ มีผลใช้บังคับ โดยเทียบเคียงตามแนวทางในการจัดทำร่างกฎกระทรวงของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ทั้งนี้ เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีระยะเวลาในการเตรียมการและประชาชนสามารถเตรียมความพร้อมในการปฏิบัติตามข้อบัญญัติท้องถิ่นในเรื่องดังกล่าว

๒. กรณีที่หาหรือว่า เรื่องที่มีการกำหนดไว้แล้วในพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ซึ่งมีได้ระบุให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นออกเป็นข้อกำหนดท้องถิ่น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถปฏิบัติให้เป็นไปตามบทบัญญัติที่กำหนดให้อำนาจในพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวได้โดยไม่จำเป็นต้องตราเทศบัญญัติอีกถูกต้องหรือไม่ นั้น เห็นว่า ตามมาตรา ๖๐ วรรคหนึ่ง (๒) แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม และมาตรา ๗๑ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจตราข้อบัญญัติท้องถิ่นโดยไม่ขัดหรือแย้งต่อกฎหมาย กรณีเมื่อมีกฎหมายบัญญัติให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตราข้อบัญญัติท้องถิ่นหรือให้อำนาจตราข้อบัญญัติท้องถิ่นนั้น หมายถึงกฎหมายฉบับนั้นได้กำหนดไว้ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องตราข้อบัญญัติท้องถิ่นหรือมีอำนาจตราข้อบัญญัติท้องถิ่นในเรื่องใด ๆ ขึ้น เช่น ตามพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๓๔/๒ กำหนดให้การขอรับใบอนุญาต การออกใบอนุญาต การต่ออายุใบอนุญาต การขอรับใบแทนใบอนุญาต และการออกใบแทนใบอนุญาต สำหรับผู้ที่ประสงค์จะดำเนินกิจการรับทำการเก็บ ขน กำจัด หรือหาประโยชน์จากการจัดการสิ่งปฏิภูลและมูลฝอย โดยทำเป็นธุรกิจหรือโดยได้รับประโยชน์ตอบแทน ด้วยการคิดค่าบริการต้องได้รับใบอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่น ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในข้อกำหนดของท้องถิ่น และมาตรา ๓๔/๓ กำหนดให้ราชการส่วนท้องถิ่นมีหน้าที่ออกข้อกำหนดของท้องถิ่นในเรื่องที่กำหนด เพื่อประโยชน์ในการรักษาความสะอาดและการจัดระเบียบในการคัดแยก เก็บ ขน และกำจัดสิ่งปฏิภูลและมูลฝอย สำหรับบทบัญญัติอื่นที่กำหนดอำนาจหน้าที่ของราชการส่วนท้องถิ่นรวมทั้งผู้บริหารท้องถิ่นในฐานะเจ้าพนักงานท้องถิ่นให้อำนาจดำเนินการตามที่พระราชบัญญัตินี้กำหนดไว้แล้ว โดยไม่มีบทบัญญัติกำหนดให้ราชการส่วนท้องถิ่นต้องตราข้อบัญญัติท้องถิ่นขึ้นอีก องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถใช้บังคับตามบทบัญญัติของพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวได้โดยไม่ต้องตราเป็นข้อบัญญัติท้องถิ่นอีก ทั้งนี้ ตามนัยหนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ที่ มท ๐๘๐๔.๓/๙๕๓ ลงวันที่ ๒๘ มกราคม ๒๕๕๔ ประกอบหนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ที่ มท ๐๘๐๔.๓/๑๓๕๒ ลงวันที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๕๑ รายละเอียดปรากฏตาม QR Code ท้ายหนังสือนี้

๓. กรณีที่หาหรือว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนำอัตราค่าธรรมเนียมท้ายพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม มากำหนดไว้ในข้อบัญญัติท้องถิ่น ซึ่งมีอัตราสูงกว่าที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมและยกเว้นค่าธรรมเนียมเกี่ยวกับการจัดการสิ่งปฏิภูลและมูลฝอย พ.ศ. ๒๕๖๗ และไม่สอดคล้องกับกฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมการออกใบอนุญาต หนังสือรับรองการแจ้ง และการให้บริการในการจัดการสิ่งปฏิภูลหรือมูลฝอย พ.ศ. ๒๕๕๙ ซึ่งเป็นกฎหมายที่ผลใช้บังคับอยู่ในปัจจุบัน ดังนั้น หากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะจัดทำร่างข้อบัญญัติท้องถิ่นในเรื่องดังกล่าวเพื่อให้มีผล ณ ปัจจุบัน จะต้องพิจารณากำหนดค่าธรรมเนียมให้สอดคล้องกับกฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมการออกใบอนุญาต หนังสือรับรองการแจ้ง และการให้บริการในการจัดการสิ่งปฏิภูลหรือมูลฝอย พ.ศ. ๒๕๕๙ และตั้งแต่วันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๘ เป็นต้นไป องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นก็ต้องตราข้อบัญญัติท้องถิ่นให้สอดคล้องกับกฎกระทรวงกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมและยกเว้นค่าธรรมเนียมเกี่ยวกับการจัดการสิ่งปฏิภูลและมูลฝอย พ.ศ. ๒๕๖๗ ถูกต้องหรือไม่ นั้น เห็นว่า มาตรา ๕ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม กำหนดให้รัฐมนตรีว่าการ

กระทรวงมหาดไทยมีอำนาจออกกฎกระทรวงกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมและยกเว้นค่าธรรมเนียมเกี่ยวกับการจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอยไม่เกินอัตราท้ายพระราชบัญญัตินี้ และมาตรา ๓๔/๓ วรรคหนึ่ง กำหนดให้ราชการส่วนท้องถิ่นมีหน้าที่ออกข้อกำหนดของท้องถิ่น ดังต่อไปนี้ (๓) กำหนดอัตราค่าธรรมเนียมในการให้บริการของราชการส่วนท้องถิ่นหรือหน่วยงานของรัฐ หรือราชการส่วนท้องถิ่นอื่นรวมทั้งองค์การบริหารส่วนจังหวัดหรือเอกชนที่ราชการส่วนท้องถิ่นมอบหมายให้ดำเนินการแทน ในการเก็บ ขน และกำจัดสิ่งปฏิกูลและมูลฝอยไม่เกินอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวง และ (๔) กำหนดอัตราค่าธรรมเนียมใบอนุญาตตามมาตรา ๓๔/๒ ไม่เกินอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวง ซึ่งปัจจุบันได้มีการประกาศใช้กฎกระทรวงกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมและยกเว้นค่าธรรมเนียมเกี่ยวกับการจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย พ.ศ. ๒๕๖๗ โดยจะมีผลใช้บังคับเมื่อพ้นสามร้อยหกสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษา กล่าวคือ วันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๘ เป็นต้นไป

ดังนั้น อัตราค่าธรรมเนียมเกี่ยวกับการจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอยท้ายพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม จึงเป็นอัตราที่กำหนดเพื่อให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยนำไปพิจารณาในการออกกฎกระทรวงไม่ให้เกินอัตราดังกล่าว ส่วนการกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมในข้อบัญญัติท้องถิ่นให้เป็นไปตามกฎกระทรวงข้างต้นอีกชั้นหนึ่ง โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่สามารถอ้างอิงอัตราค่าธรรมเนียมท้ายพระราชบัญญัติมาใช้ในการออกข้อบัญญัติท้องถิ่นได้ และในระหว่างที่กฎกระทรวงกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมและยกเว้นค่าธรรมเนียมเกี่ยวกับการจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย พ.ศ. ๒๕๖๗ ยังไม่มีผลใช้บังคับ หากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นประสงค์จะจัดทำร่างข้อบัญญัติท้องถิ่นในเรื่องดังกล่าวให้มีผลบังคับใช้ สามารถกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมให้ตามกฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมการออกใบอนุญาต หนังสือรับรองการแจ้ง และการให้บริการในการจัดการสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอย พ.ศ. ๒๕๕๙ ไปพลางก่อนได้ อย่างไรก็ดี เพื่อให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพและคุ้มค่าการดำเนินการ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอาจพิจารณาออกข้อบัญญัติท้องถิ่นกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมตามกฎกระทรวงกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมและยกเว้นค่าธรรมเนียมเกี่ยวกับการจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย พ.ศ. ๒๕๖๗ ในคราวเดียวกัน โดยกำหนดให้ข้อบัญญัติท้องถิ่นเฉพาะในส่วนดังกล่าวมีผลบังคับในอนาคตนับแต่วันใดวันหนึ่งได้ เช่น นับแต่วันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๘ ซึ่งเป็นวันที่กฎกระทรวงกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมและยกเว้นค่าธรรมเนียมเกี่ยวกับการจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย พ.ศ. ๒๕๖๗ มีผลใช้บังคับ และกำหนดระยะเวลาบังคับใช้สำหรับส่วนที่ออกตามความกฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมการออกใบอนุญาต หนังสือรับรองการแจ้ง และการให้บริการในการจัดการสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอย พ.ศ. ๒๕๕๙ ให้ใช้บังคับเฉพาะในระหว่างที่ค่าธรรมเนียมตามกฎกระทรวงกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมและยกเว้นค่าธรรมเนียมเกี่ยวกับการจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย พ.ศ. ๒๕๖๗ ยังไม่มีผลใช้บังคับ โดยกำหนดให้มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันหนึ่งจนถึงอีกวันหนึ่ง เช่น ตั้งแต่วันที่ ๓๑ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๘ จนถึงวันที่ ๑๖ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๘ ทั้งนี้ เทียบเคียงตามแนวทางในการจัดทำร่างกฎกระทรวงของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา รายละเอียดปรากฏตาม QR Code ท้ายหนังสือนี้

ทั้งนี้ ร่างข้อบัญญัติท้องถิ่นที่กำหนดค่าธรรมเนียมใช้ร่างกฎที่เข้าข่ายกรณีที่เป็น
ต้องจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นและวิเคราะห์ผลกระทบตามกฎหมายกำหนดร่างกฎที่ต้องจัดให้มีการรับฟัง
ความคิดเห็นและวิเคราะห์ผลกระทบ พ.ศ. ๒๕๖๕ ที่ออกโดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๕ วรรคห้า แห่งพระราชบัญญัติ
หลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๒ อย่างไรก็ดี แม้จะไม่ต้องทำ
การวิเคราะห์ผลกระทบ แต่ในการกำหนดค่าธรรมเนียมใด ๆ องค์ประกอบของส่วนท้องถิ่นต้องรับฟังความคิดเห็น
ของผู้เกี่ยวข้องตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๖๔ เรื่อง หลักเกณฑ์ว่าด้วยการเรียกเก็บค่าธรรมเนียม
และค่าบริการ ด้วย ทั้งนี้ ตามนโยบายแนวทางเบื้องต้นในการรับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้อง และวิเคราะห์ผลกระทบ
ที่อาจเกิดขึ้นจากกฎ รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อทราบและดำเนินการต่อไป สำหรับอำเภอให้แจ้งองค์ประกอบของส่วนท้องถิ่น
ในพื้นที่ทราบและดำเนินการด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาวนิรชา บัณฑิตยชาติ)
รองผู้ว่าราชการจังหวัด ปฏิบัติราชการแทน
ผู้ว่าราชการจังหวัดอุดรธานี

สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัด
กลุ่มงานกฎหมายระเบียบและเรื่องร้องทุกข์
โทร. ๐-๕๕๔๐-๓๐๐๘ ต่อ ๔ โทรสาร ๐ ๕๕๔๑ ๔๙๘๕

ด่วนที่สุด

ที่ มท ๐๘๐๔.๕/ว ๑๖๒๔

สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดอุดรธานี

เลขที่รับ..... 1758

วันที่..... 14 มี.ค. 2568

เวลา..... 8.67

☐ บพ. ☐ บถ. ☐ สส. ☒ กม. ☐ กก. ☐ บป.

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

ถนนนครราชสีมา กทม. ๑๐๓๐๐

๑๑ มีนาคม ๒๕๖๘

เรื่อง การออกข้อบัญญัติท้องถิ่นตามกฎหมายกระทรวงกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมและยกเว้นค่าธรรมเนียมเกี่ยวกับการจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย พ.ศ. ๒๕๖๗ ซึ่งออกโดยอาศัยอำนาจตามความในพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด

อ้างถึง หนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๐๔.๕/ว ๑๖๘๐๗ ลงวันที่ ๑๑ ธันวาคม ๒๕๖๗

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. แนวทางในการจัดทำร่างกฎกระทรวง ของสำนักงานคณะกรรมการการกฤษฎีกา
๒. หนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ที่ มท ๐๘๐๔.๓/๙๕๓ ลงวันที่ ๒๘ มกราคม ๒๕๕๔
๓. หนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ที่ มท ๐๘๐๔.๓/๑๓๕๒ ลงวันที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๕๑
๔. แนวทางเบื้องต้นในการรับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้อง และวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎของสำนักงานคณะกรรมการการกฤษฎีกา

ตามที่ กฎกระทรวงกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมและยกเว้นค่าธรรมเนียมเกี่ยวกับการจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย พ.ศ. ๒๕๖๗ ได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๔๑ ตอนที่ ๗๑ ก เมื่อวันที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๗ และมีผลใช้บังคับเมื่อพ้นสามร้อยหกสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป กระทรวงมหาดไทย โดยกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น จึงได้มีหนังสือแจ้งเวียนสาระสำคัญของกฎกระทรวงดังกล่าว พร้อมทั้งตัวอย่างเทศบัญญัติ/ข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบล เพื่อให้จังหวัดทุกจังหวัดแจ้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมทั้งแจ้งกรุงเทพมหานครดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง นั้น

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นขอเรียนว่า เนื่องจากการได้มีการหารือเกี่ยวกับการออกข้อบัญญัติท้องถิ่นตามกฎหมายกระทรวงดังกล่าวในประเด็นที่สำคัญจำนวนหลายประเด็น ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการปฏิบัติงานของจังหวัดและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จึงขอแจ้งเวียนความเห็นจากข้อหารือดังกล่าวเพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป ดังนี้

๑. กรณีที่หารือว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถออกข้อบัญญัติหรือเทศบัญญัติกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมเกี่ยวกับการจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภายในเดือนเมษายน - สิงหาคม ๒๕๖๘ โดยให้มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๘ ได้หรือไม่ นั้น เห็นว่า มาตรา ๓๔/๓ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม กำหนดให้ราชการส่วนท้องถิ่นมีหน้าที่ออกข้อกำหนดของท้องถิ่น ดังต่อไปนี้ (๓) กำหนดอัตราค่าธรรมเนียมในการให้บริการของราชการส่วนท้องถิ่น หรือหน่วยงานของรัฐ หรือราชการส่วนท้องถิ่นอื่นรวมทั้งองค์การบริหารส่วนจังหวัดหรือเอกชนที่ราชการส่วนท้องถิ่นมอบหมายให้ดำเนินการแทนในการเก็บ ขน และกำจัดสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย ไม่เกินอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวง และ (๔) กำหนดอัตราค่าธรรมเนียมใบอนุญาตตามมาตรา ๓๔/๒ ไม่เกินอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวง ซึ่งปัจจุบันได้มีการประกาศใช้กฎกระทรวงตามบทบัญญัติดังกล่าว ได้แก่ กฎกระทรวงกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมและยกเว้นค่าธรรมเนียมเกี่ยวกับการจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย พ.ศ. ๒๕๖๗ โดยจะมีผลใช้บังคับเมื่อพ้นสามร้อยหกสิบวันนับแต่วันประกาศ

/ในราชกิจจา...

ในราชกิจจานุเบกษา กล่าวคือ วันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๘ เป็นต้นไป แม้ในระหว่างที่กฎกระทรวงฉบับนี้ยังไม่มีผลใช้บังคับ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นก็สามารถอาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๔/๓ วรรคหนึ่ง (๓) (๔) แห่งพระราชบัญญัติข้างต้นในการออกข้อบัญญัติท้องถิ่นกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมตามอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวงดังกล่าว โดยกำหนดให้ข้อบัญญัติท้องถิ่นมีผลบังคับในภาคต้นนับแต่วันใดวันหนึ่งได้ เช่น นับแต่วันที่ ๑๗ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๘ ซึ่งเป็นวันที่กฎกระทรวงกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมและยกเว้นค่าธรรมเนียมเกี่ยวกับการจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย พ.ศ. ๒๕๖๗ มีผลใช้บังคับ โดยเทียบเคียงตามแนวทางในการจัดทำร่างกฎกระทรวงของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ทั้งนี้ เพื่อให้องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นมีระยะเวลาในการเตรียมการและประชาชนสามารถเตรียมความพร้อมในการปฏิบัติตามข้อบัญญัติท้องถิ่นในเรื่องดังกล่าว

๒. กรณีที่ทราบว่า เรื่องที่มีการกำหนดไว้แล้วในพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ซึ่งมีได้ระบุให้องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นออกเป็นข้อกำหนดท้องถิ่น องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถปฏิบัติให้เป็นไปตามบทบัญญัติที่กำหนดให้อำนาจในพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวได้โดยไม่ต้องตราเทศบัญญัติอีกถูกต้องหรือไม่ นั้น เห็นว่า ตามมาตรา ๖๐ วรรคหนึ่ง (๒) แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๕๔๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม และมาตรา ๗๑ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม กำหนดให้องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจตราข้อบัญญัติท้องถิ่นโดยไม่ขัดหรือแย้งต่อกฎหมาย กรณีเมื่อมีกฎหมายบัญญัติให้องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นตราข้อบัญญัติท้องถิ่นหรือให้อำนาจตราข้อบัญญัติท้องถิ่นนั้น หมายถึงกฎหมายฉบับนั้นได้กำหนดไว้ให้องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นต้องตราข้อบัญญัติท้องถิ่นหรือมีอำนาจตราข้อบัญญัติท้องถิ่นในเรื่องใด ๆ ขึ้น เช่น ตามพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๓๔/๒ กำหนดให้การขอรับใบอนุญาต การออกใบอนุญาต การต่ออายุใบอนุญาต การขอรับใบแทนใบอนุญาต และการออกใบแทนใบอนุญาต สำหรับผู้ที่ประสงค์จะดำเนินกิจการรับทำการเก็บ ขน กำจัด หรือหาประโยชน์จากการจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย โดยทำเป็นธุรกิจหรือโดยได้รับประโยชน์ตอบแทนด้วยการคิดค่าบริการต้องได้รับใบอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่น ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในข้อกำหนดของท้องถิ่น และมาตรา ๓๔/๓ กำหนดให้ราชการส่วนท้องถิ่นมีหน้าที่ออกข้อกำหนดของท้องถิ่นในเรื่องที่กำหนด เพื่อประโยชน์ในการรักษาความสะอาดและการจัดระเบียบในการคัดแยก เก็บ ขน และกำจัด สิ่งปฏิกูลและมูลฝอย สำหรับบทบัญญัติอื่นที่กำหนดอำนาจหน้าที่ของราชการส่วนท้องถิ่นรวมทั้งผู้บริหารท้องถิ่นในฐานะเจ้าพนักงานท้องถิ่นให้อำนาจดำเนินการตามที่พระราชบัญญัตินี้กำหนดไว้แล้ว โดยไม่มีบทบัญญัติกำหนดให้ราชการส่วนท้องถิ่นต้องตราข้อบัญญัติท้องถิ่นขึ้นอีก องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถใช้บังคับตามบทบัญญัติของพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวได้โดยไม่ต้องตราเป็นข้อบัญญัติท้องถิ่นอีก ทั้งนี้ ตามนัยหนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ที่ มท ๐๘๐๔.๓/๙๕๓ ลงวันที่ ๒๘ มกราคม ๒๕๕๔ ประกอบหนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ที่ มท ๐๘๐๔.๓/๑๓๕๒ ลงวันที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๕๑ รายละเอียดปรากฏตาม QR Code ท้ายหนังสือนี้

๓. กรณีที่ทราบว่า องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นนำอัตราค่าธรรมเนียมท้ายพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม มากำหนดไว้ในข้อบัญญัติท้องถิ่น ซึ่งมีอัตราสูงกว่าที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวงกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมและยกเว้นค่าธรรมเนียมเกี่ยวกับการจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย พ.ศ. ๒๕๖๗ และไม่สอดคล้องกับกฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมการออกใบอนุญาต หนังสือรับรองการแจ้ง และการให้บริการในการจัดการสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอย พ.ศ. ๒๕๕๙ ซึ่งเป็นกฎหมายที่ผลใช้บังคับอยู่ในปัจจุบัน ดังนั้น หากองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นจะจัดทำร่างข้อบัญญัติท้องถิ่น

ในเรื่องดังกล่าวเพื่อให้มีผล ณ ปัจจุบัน จะต้องพิจารณากำหนดค่าธรรมเนียมให้สอดคล้องกับกฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมการออกใบอนุญาต หนังสือรับรองการแจ้ง และการให้บริการในการจัดการสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอย พ.ศ. ๒๕๕๙ และตั้งแต่วันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๘ เป็นต้นไป องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นก็ต้องตราข้อบัญญัติท้องถิ่นให้สอดคล้องกับกฎกระทรวงกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมและยกเว้นค่าธรรมเนียมเกี่ยวกับการจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย พ.ศ. ๒๕๖๗ ถูกต้องหรือไม่ นั้น เห็นว่า มาตรา ๕ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม กำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยมีอำนาจออกกฎกระทรวงกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมและยกเว้นค่าธรรมเนียมเกี่ยวกับการจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอยไม่เกินอัตราท้ายพระราชบัญญัตินี้ และมาตรา ๓๔/๓ วรรคหนึ่ง กำหนดให้ราชการส่วนท้องถิ่นมีหน้าที่ออกข้อกำหนดของท้องถิ่น ดังต่อไปนี้ (๓) กำหนดอัตราค่าธรรมเนียมในการให้บริการของราชการส่วนท้องถิ่นหรือหน่วยงานของรัฐ หรือราชการส่วนท้องถิ่นอื่นรวมทั้งองค์การบริหารส่วนจังหวัดหรือเอกชนที่ราชการส่วนท้องถิ่นมอบหมายให้ดำเนินการแทน ในการเก็บ ขน และกำจัดสิ่งปฏิกูลและมูลฝอยไม่เกินอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวง และ (๔) กำหนดอัตราค่าธรรมเนียมใบอนุญาตตามมาตรา ๓๔/๒ ไม่เกินอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวง ซึ่งปัจจุบันได้มีการประกาศใช้กฎกระทรวงกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมและยกเว้นค่าธรรมเนียมเกี่ยวกับการจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย พ.ศ. ๒๕๖๗ โดยจะมีผลใช้บังคับเมื่อพ้นสามร้อยหกสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษา กล่าวคือ วันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๘ เป็นต้นไป

ดังนั้น อัตราค่าธรรมเนียมเกี่ยวกับการจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอยท้ายพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม จึงเป็นอัตราที่กำหนดเพื่อให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยนำไปพิจารณาในการออกกฎกระทรวงไม่ให้เกินอัตราดังกล่าว ส่วนการกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมในข้อบัญญัติท้องถิ่นให้เป็นไปตามกฎกระทรวงข้างต้นอีกชั้นหนึ่ง โดยองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นไม่สามารถอ้างอิงอัตราค่าธรรมเนียมท้ายพระราชบัญญัติมาใช้ในการออกข้อบัญญัติท้องถิ่นได้ และในระหว่างที่กฎกระทรวงกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมและยกเว้นค่าธรรมเนียมเกี่ยวกับการจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย พ.ศ. ๒๕๖๗ ยังไม่มีผลใช้บังคับ หากองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นประสงค์จะจัดทำร่างข้อบัญญัติท้องถิ่นในเรื่องดังกล่าวให้มีผลบังคับใช้ สามารถกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมให้ตามกฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมการออกใบอนุญาต หนังสือรับรองการแจ้ง และการให้บริการในการจัดการสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอย พ.ศ. ๒๕๕๙ ไปพลางก่อนได้ อย่างไรก็ตาม เพื่อให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพและคุ้มค่าการดำเนินการ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นอาจพิจารณาออกข้อบัญญัติท้องถิ่นกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมตามกฎกระทรวงกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมและยกเว้นค่าธรรมเนียมเกี่ยวกับการจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย พ.ศ. ๒๕๖๗ ในคราวเดียวกัน โดยกำหนดให้ข้อบัญญัติท้องถิ่นเฉพาะในส่วนดังกล่าวมีผลบังคับในอนาคตนับแต่วันใดวันหนึ่งได้ เช่น นับแต่วันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๘ ซึ่งเป็นวันที่กฎกระทรวงกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมและยกเว้นค่าธรรมเนียมเกี่ยวกับการจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย พ.ศ. ๒๕๖๗ มีผลใช้บังคับ และกำหนดระยะเวลาบังคับใช้สำหรับส่วนที่ออกตามความกฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมการออกใบอนุญาต หนังสือรับรองการแจ้ง และการให้บริการในการจัดการสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอย พ.ศ. ๒๕๕๙ ให้ใช้บังคับเฉพาะในระหว่างที่ค่าธรรมเนียมตามกฎกระทรวงกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมและยกเว้นค่าธรรมเนียมเกี่ยวกับการจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย พ.ศ. ๒๕๖๗ ยังไม่มีผลใช้บังคับ โดยกำหนดให้มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันหนึ่งจนถึงอีกวันหนึ่ง เช่น ตั้งแต่วันที่ ๓๑ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๘ จนถึงวันที่ ๑๖ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๘ ทั้งนี้ เทียบเคียงตามแนวทางในการจัดทำร่างกฎกระทรวงของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา รายละเอียดปรากฏตาม QR Code ท้ายหนังสือนี้

ทั้งนี้ ร่างข้อบัญญัติท้องถิ่นที่กำหนดค่าธรรมเนียมใช้ร่างกฎหมายที่เข้าข่ายกรณีที่เป็น
ต้องจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นและวิเคราะห์ผลกระทบตามกฎหมายที่กำหนดร่างกฎหมายที่ต้องจัดให้มีการรับฟัง
ความคิดเห็นและวิเคราะห์ผลกระทบ พ.ศ. ๒๕๖๕ ที่ออกโดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๕ วรรคห้า แห่งพระราชบัญญัติ
หลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๒ อย่างไรก็ดี แม้จะไม่ต้องทำ
การวิเคราะห์ผลกระทบ แต่ในการกำหนดค่าธรรมเนียมใด ๆ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องรับฟังความคิดเห็น
ของผู้เกี่ยวข้องตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๖๔ เรื่อง หลักเกณฑ์ว่าด้วยการเรียกเก็บค่าธรรมเนียม
และค่าบริการ ด้วย ทั้งนี้ ตามนโยบายทางเบื้องต้นในการรับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้อง และวิเคราะห์ผลกระทบ
ที่อาจเกิดขึ้นจากกฎ รายละเอียดปรากฏตาม QR Code ท้ายหนังสือนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายณรงค์ ไร่ทอง)

อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

กองกฎหมายและระเบียบท้องถิ่น

กลุ่มงานกฎหมายและระเบียบท้องถิ่น ๑

โทร./โทรสาร ๐-๒๒๔๑-๙๐๓๖

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ sarabun@dla.go.th

ผู้ประสานงาน นางสุภา

